

Mga Karapatang Pantao sa British Columbia: Diskriminasyon sa Lahi

Ginawa ang fact sheet na ito upang matulungan kang maunawaan ang diskriminasyon sa lahi sa BC. Kung mayroon kang anumang mga katanungan, mangyaring kontak ang **BC Human Rights Clinic**. Makukuha ang impormasyon kung paano sila makokontak sa huling bahagi ng fact sheet na ito.

May batas sa British Columbia upang protektahan at itaguyod ang mga karapatang pantao. Ito ay tinatawag na *Alituntunin ng mga Karapatang Pantao sa BC* o ang *Alituntunin (BC Human Rights Code or the Code)*. Pinoprotektahan ka ng *Alituntunin* mula sa mga masamang pagtrato o pagkakait ng benefit dahil sa iyong lahi, kulay ng balat, lipi o lugar ng pinagmulan mo (kung saan ka ipinanganak). Nagpapahintulot ito sa iyong magsampa ng reklamo sa **BC Human Rights Tribunal** kung may paniniwala kang ikaw ay biktima ng diskriminasyon.

Pinoprotektahan ka rin ng *Alituntunin* mula sa **paghihiganti** kung may ginawa ka o nag-iisip kang gumawa ng isang reklamo, o kung ikaw ay kasangkot dito sa anumang paraan. Itinuturing na isang **paghihiganti** kapag may taong nagnanais na saktan ka o gumanti sa iyo.

* Ano ang rasismo?

Ang **rasismo** ay ang paniniwala na ang ilang tao ay mas mahusay kaysa sa ibang tao dahil sila ay nabibilang sa isang partikular na lahi o etnikong pangkat.

* Ano ang diskriminasyon sa lahi?

Ang **diskriminasyon sa lahi** ay nangyayari kapag may isang taong tumatrato sa iyo nang masama o kung pinagkakaitan ka ng benefit, nililigalig o iniinsulto ka dahil sa iyong lahi, kulay ng balat, lipi, o lugar na pinagmulan.

Ang diskriminasyon sa lahi ay maaaring may iba't ibang anyo. Halimbawa:

- tinatawag ka ng mga rasistang pangalan.
- tumatangging bigyan ka ng serbisyo.
- hindi ka hina-hire o ipinu-promote sa isang posisyon ngunit ginagawa niya ito para sa ibang tao na iba ang lahi.
- pinagbabantaan ka pero hindi ang ibang lahi.

Mga halimbawa ng diskriminasyon sa lahi

- Ang isang lalaking Aborihinal ay pumunta sa isang apartment upang makita at maupahan ito. Pagkatapos makipag-usap ang may-ari ng apartment sa lalaki at pagkatapos magbigay ang may-ari ng isang negatibong puna tungkol sa lahi nito, sinabi niya na okupado na ang apartment. Kinabukasan, ang lalaking Aborihinal ay tumawag uli sa may-ari upang magtanong tungkol sa apartment at natuklasan niyang bakante pa rin ang apartment.
- Ang isang kumpanya ay nag-hire ng maraming bagong empleyado kabilang ang mga imigranteng manggagawa na magtratrabaho para sa mas mababang bayad. Ang mga hindi imigranteng empleyado ay binigyan ng training at na-promote, ngunit ang mga imigranteng empleyado ay hindi binigyan ng training at hindi na-promote, kahit na sila ay may parehong kwalipikasyon at karanasan.

* Pagharap sa diskriminasyon

May ilang mga hakbang na maaari mong gawin kung ikaw ay dinidiskrimina:

- Panatilihin ang isang nakasulat na talaan ng kung ano ang eksaktong nangyari at kailan, at kung ano ang sinabi.
- Kung ang diskriminasyon ay nangyari sa trabaho, sa iyong apartment, o sa isang tindahan o restawran, hilingin sa iyong tagapag-empleyo o nagpapaupa o manager na gawan ng solusyon ang bagay na iyong inireklamo.
- Gamitin ang internal na mga proseso ng pagreklamo upang magsampa ng reklamo sa trabaho o paaralan. Halimbawa, kung ang diskriminasyon ay nangyari sa trabaho at miyembro ka ng isang unyon, humingi ng tulong sa kinatawan ng iyong unyon.
- Kontakin ang **BC Human Rights Clinic** upang humingi ng tulong.

Para sa panimulang kaalaman tungkol sa mga Karapatang Pantao sa BC, mangyaring tingnan ang fact sheet ng ***Mga Karapatang Pantao sa British Columbia: Ano ang mga kailangan mong malaman.***

* Paano ko malalaman kung ang aking reklamo ay may kinalaman sa mga Karapatang Pantao?

Upang gumawa ng isang reklamo sa ilalim ng *Alituntunin* ng mga Karapatang Pantao sa BC, **ang lahat ng mga sumusunod** ay dapat na katotohanan:

- ✓ Ikaw ay trinato nang masama o tinanggihang bigyan ng isang benefit.
- ✓ May ugnayan ang naging paraan ng pagtrato sa iyo (nang masama o pagtanggihang bigyan ng benefit) sa iyong lahi, kulay, lipi, o lugar na pinagmulan.
- ✓ Ang pagtrato ay naganap sa isang insidente tulad ng sa trabaho, tindahan o restawran, o sa pagitan ng isang nagpapaupa at umuupa.

Dapat mong isampa ang iyong reklamo sa loob ng anim na buwan matapos na mangyari ang insidente. (Tandaan: May ilang mga hindi kasali sa nakatakdang panahong ito.) Ang pagsasampa ng reklamo ay nagsisimula sa isang legal na prosesong katulad ng proseso sa hukuman. Ang taong nagsasampa ng reklamo ay kinikilala bilang **nagreklamo (complainant)**.

* Saan ako maaaring humingi ng tulong?

Ang **mga nagreklamo** saan mang panig ng probinsiya ay maaaring makakuha ng impormasyon sa **BC Human Rights Clinic**. Ang mga kawani sa Clinic ay maaaring tumulong sa iyong maunawaan ang *Alituntunin ng mga Karapatang Pantao* o harapin ang isang reklamo sa karapatang pantao sa probinsiya. Maaaring kwalipikado ka para sa iba pang mga uri ng serbisyo. Kausapin ang isang kawani sa Clinic upang malaman kung ikaw ay karapat-dapat.

BC Human Rights Clinic

300-1140 West Pender Street, Vancouver, B.C. V6E 4G1
Telepono: 604 622-1100
Tawagan nang libre ang: 1 855 685-6222
Fax: 604 685-7611
Online: www.BCHRC.net

Kapag ang isang tao ay nagsampa ng reklamo laban sa iyo, ikaw ay ang taong **sumasagot (respondent)** sa reklamo. Ang **mga taong sumasasagot** saan mang panig ng probinsiya at ang mga taong **nagreklamo** sa Victoria-area ay maaaring makakuha ng impormasyon sa pamamagitan ng pagkontak sa:

University of Victoria

Law Centre Clinical Law Program
Suite 225 – 850 Burdett Avenue, Victoria, B.C. V8W 1B4
Telepono: 250 385-1221
Tawagan nang libre ang: 1 866 385-1221
E-mail: reception@thelawcentre.ca

Maaari kang idirekta sa **BC Human Rights Tribunal** upang isampa ang iyong reklamo.

BC Human Rights Tribunal

Suite 1170 – 605 Robson Street, Vancouver, B.C. V6B 5J3
Telepono: 604 775-2000
Tawagan nang libre ang: 1 888 440-8844
TTY (para sa may kapansanan sa pandinig): 604 775-2021
Online: www.bchrt.gov.bc.ca

Ang information sheet na ito ay ginawa para mapagkunan ng pangkalahatang impormasyon lamang. Ito ay hindi kapalit ng legal na payo.